

Poročilo o delu Nacionalne strokovne skupine za vseživljenjsko karierno orientacijo za leto 2021

1) Uvod

Nacionalna strokovna skupina za vseživljenjsko karierno orientacijo (v nadaljevanju: NSS VKO) je bila prvič ustanovljena 29. 12. 2008¹. Za mandatno obdobje 2021–2025 je ministrica, pristojna za izobraževanje 16. 6. 2021 sprejela sklep o imenovanju nove predsednice in članov ter o nalogah NSS VKO za novo obdobje (Priloga 1). Skupina v novem obdobju nadaljuje delo na področju:

- združevanja različnih socialnih partnerjev in deležnikov ter drugih akterjev;
- strokovnem in razvoju kakovosti področja;
- razvoju sistema VKO v Sloveniji;
- zbiranju in širjenju informacij o področju;
- mednarodnem povezovanju s strokovnimi združenji področja in širjenju slovenske prakse področja.

Poročilo so pripravili člani NSS VKO in vsebuje pregled dela, ki je bilo opravljeno skladno z nalogami, opredeljenimi v sklepu o imenovanju NSS VKO. Leto je bilo posebno iz treh ključnih razlogov:

- pandemije covid-19;
- menjave vodstva NSS VKO skupine in imenovanja članstva za novo mandatno obdobje ter s tem načrtovanja dela za delo skupine za novo obdobje;
- predsedovanja Sloveniji Svetu Evropske zveze in iz tega naslova tudi so-organizacija in sodelovanje s predstavitvijo slovenskega modela in prakse VKO za vse ciljne skupine ter sodelovanja na letnem srečanju mreže CareersNet².

2) NSS VKO, na podlagi dela v preteklem letu, predlaga odločevalcem:

- da se pri pripravi politik, predpisov in razpisov spoštuje slovensko priredbo mednarodnih Etičnih smernic IAEVG (priloga 2), tudi tako, da se izbrane izvajalce VKO zaveže k uporabi Etičnih smernic;
- da se kot javno službo uredi področje svetovanja odraslim v SŠ in svetovanje za redne in izredne študente na Višjih strokovnih šolah;
- da se, predvsem ob vpisu novincev v začetni letnik srednje šole, višješolskih in visokošolskih zavodov, objavi seznam brezplačnih svetovanj, namenjenih izbiri izobraževanja, poklica in kariere;

¹ Tedanji naziv skupine je bil Strokovna skupina za karierno orientacijo

² CareersNet (CNet) je Cedefopova mreža neodvisnih strokovnjakov za vseživljenjsko karierno orientacijo in razvoj kariere

- da se sledi mednarodnim trendom vključevanja VKO v doseganje boljših rezultatov pri spodbujanju vseživljenjskega učenja, pravičnega dela in zaposlovanja ter preprečevanju socialne izključenosti in revščine;
- se ustrezno posodobijo Smernice za svetovalno delo v osnovnih in srednjih šolah (gimnazijah in poklicnih ter srednjih strokovnih šolah), v skladu s sodobnimi trendi in usmerjanjem evropskega razvoja stroke in politike na področju vseživljenjskega svetovanja in razvoja kariere;
- ob načrtovanju razvojnih ukrepov, projektov in programov upošteva pomen področja in njegov nadaljnji razvoj na področju sistema upravljanja (povezovanja in sodelovanja več politik in deležnikov ter drugih akterjev), razvoja stroke, standardov in kakovosti področja, skupaj z ustreznim spreminjanjem zakonodaje.

3) Opravljene naloge

Medsebojno informiranje, povezovanje in usklajevanja dela med člani skupine

V letu 2021 je NSS VKO v sestavi iz obdobja 2014–2020 opravila sedem neformalnih sej do maja 2021, pred uradnim imenovanjem skupine za obdobje 2021–2025. Od maja do decembra 2021 je imela NSS VKO pet sej v novi sestavi.

Člani so se medsebojno informirali o ključnih novostih in aktivnostih v posameznih ustanovah:

- o prenovi kriterijev za napredovanje strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju – nosilec naloge je Sektor za razvoj kadrov na MIZŠ;
- na Zavodu RS za šolstvo prenavljajo učne načrte zaradi novega načina dela preko spleta, svetovalni delavci se sestajajo v spletni učilnici. Potekata dva ESS projekta, ki sta uvrščena v VKO: prvi preizkuša inovativna učna okolja, v drugem se prenavlja koncept prepoznavanja nadarjenih in delo z njimi. Prenovljene Smernice za delo šolske svetovalne službe v OŠ in SŠ so bile posredovane na MIZŠ;
- v okviru OP EKP 2014-20 je VKO projektno umeščena tudi v Višje strokovno izobraževanje;
- sprejeta so priporočila o kombiniranem učenju, ki so konkreten odziv na pandemijo ter hkrati vsebujejo priporočila za nov način poučevanja;
- UL je pripravila na digitalni platformi Alumni možnost neformalnega mentorstva: študenti lahko spoznajo netipične karijerne zgodbe, se dogovorijo za senčenje ali kakšno drugo obliko mentorstva z alumni;

	<ul style="list-style-type: none"> - MGRT je podal informacijo o programu UPI (spodbujanje ustvarjalnosti, podjetnosti in inovativnosti med mladimi), ki ga izvaja preko SPIRIT Slovenija in glede storitev, ki jih mladim zagotavljajo na začetku podjetniške poti preko točk SPOT Svetovanje; - GZS je v letu 2021 izvajala potujočo razstavo poklicev po osnovnih šolah (povprečno 10 dni na posamezni šoli); - v IO se je s 1.1.2021 vzpostavila svetovalna dejavnost kot javna služba v skladu z ZIO-1 (2018) in Smernicami za izvajanje svetovalne dejavnosti v IO, ki se izvaja kot javna služba (2020).
Zagotavljanje in spremljanje kakovosti storitev VKO	<ul style="list-style-type: none"> - NSS VKO izraža zaskrbljenost glede dostopnosti in objektivnosti informacij o šolah, ki so informativne dneve zaradi pandemije preselile na splet; - V iniciativi NSS VKO je bila v preteklem letu oblikovana in potrjena slovenska priredba Etičnih smernic IAEVG³, promocija poteka v različnih okoljih stroke in širše; - ACS je pripravil publikacijo Kazalniki kakovosti svetovalne dejavnosti v izobraževanju odraslih⁴ in Svetovalni proces in svetovalni pripomočki v izobraževanju odraslih s poudarkom na svetovanju za zaposlene⁵, ki ju je razdelil tudi zainteresiranim članom NSS VKO.
Sodelovanje na strokovnih dogodkih na temo VKO (v Sloveniji in tujini)	<ul style="list-style-type: none"> - CareersNet je posredoval povabilo k imenovanju novih ekspertov iz držav članic. Iz Slovenije sta to Ema Perme in Alicia-Leonor Sauli-Miklavčič; - CareersNet organizira letna srečanja, v zadnjih letih tradicionalno ta organizira z državami predsedovanja, zato je tudi letošnje srečanje potekalo v soorganizaciji Slovenije, MIZŠ. Predstavitev Slovenije je pripravila NSS VKO, kar je zaznamovalo njeno delo v tem letu. Prvi dan srečanja so predstavniki 6 organizacij iz Slovenije predstavili model in posamezne načine izvajanja VKO za različne ciljne skupine, s primeri in video posnetki ter opisi partnerstev. Prvi dan letnega srečanja je bil odprt za člane NSS VKO, drugi dan pa sta sodelovali Ema Perme in

³ https://www.vkotocka.si/wp-content/uploads/2021/03/vko_eticne_brosura-web4.pdf

⁴ <https://www.acs.si/digitalna-bralnica/kazalniki-kakovosti-svetovalne-dejavnosti-v-izobrazevanju-odraslih/>

⁵ <https://www.acs.si/digitalna-bralnica/svetovalni-proces-in-svetovalni-pripomocki-v-izobrazevanju-odraslih-s-poudarkom-na-svetovanju-za-zaposlene/>

	<p>Alicia-Leonor Sauli-Miklavčič, kot predstavnici Slovenije (gradiva so dostopna na: https://www.cedefop.europa.eu/en/events/fifth-careersnet-annual-meeting).</p> <p>Člani so sodelovali tudi na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posvetih šolskih svetovalnih delavcev; - izobraževalnem sejmu Informativa 2021; - virtualnem kariernem sejmu 2021: Sejem poklicev in izobraževanja; - Evropskem tekmovanju v poklicnih spretnostih za mlade EuroSkills, na katerem je več kot 300 mladih strokovnjakov tekmovalo v 40. različnih poklicih. Tekmovanja se je udeležilo 11 tekmovalcev iz Slovenije v 9. panogah; - Slovenskih predtekmovanjih kjer se je več kot 50 mladih v panogah cvetličarstvo, kamnoseštvo in aranžerstvo potegovalo za vstopnico na nacionalno tekmovanje v poklicnih spretnostih Slovenia Skills 2022; - konferenci 'Green guidance' (v organizaciji avstrijske mreže Euroguidance).
<p>Spremljanje, preučevanje in strokovna podpora oblikovalcem politik na področju VKO</p>	<ul style="list-style-type: none"> - člani NSS VKO z MIZŠ si prizadevajo za umestitev VKO kot dejavnosti na ministrstvu; - NSS VKO je na MIZŠ naslovili priporočilo, da se vse spletne predstavitve šol (informativne dneve) objavi skupaj, da bodo vse informacije zbrane na enem mestu; - NSS VKO je oblikovala seznam brezplačnih svetovanj s kontakti, MIZŠ ga je objavil na svoji spletni strani z informacijami o vpisu in predstavitvami šol; člani NSS VKO so za posamezna področja sodelovali s predstavniki MIZŠ in MDDSZ pri pripravi predlogov projektov ESS za novo programsko obdobje.
<p>Spremljava projektov s področja VKO</p>	<p>NSS VKO je organizirala predstavitve za svoje člane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projekt Mladi na prehodu; - projekt zaposljivost diplomantov (interes po več informacijah o projektu);

Notranja organizacija dela

- NSS VKO je oblikovala pet podskupin za obravnavo in urejanje posameznih področij VKO: za Sistemsko urejanje VKO, za Razvoj stroke, za Kakovost, za Mednarodno sodelovanje, za Komuniciranje z javnostmi. Podskupine imajo svoje vodje, ki organizirajo delo in povezovanje;
- Podskupine NSS VKO so se sestale na osmih delovnih sestankih in oblikovale načrt dela v skladu z nalogami v imenovanju NSS VKO.

Ljubljana, 3. 3. 2022

Ema Perme
Predsednica NSS VKO

V vednost:

1. mag. Monika Kirbiš Rojs, državna sekretarka - vodja po pooblastilu, Urad za kohezijsko politiko Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko,
2. Mojca Pršina, generalna direktorica Direktorata za trg dela in zaposlovanje, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
3. Jernej Salecl, generalni direktor Direktorata za internacionalizacijo, podjetništvo in tehnologijo, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,
4. dr. Robert Drobnič, v.d. generalnega direktorja Direktorata za regionalni razvoj, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,
5. Mitja Bobnar, generalni direktor Zavod RS za zaposlovanje,
6. dr. Andreja Špernjak, vršilka dolžnosti generalnega direktorja, Direktorat za predšolsko vzgojo in osnovno šolstvo, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport,
7. mag. Nataša Kranjc, generalna direktorica, Direktorat za srednje in višje šolstvo ter izobraževanje odraslih, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport,
8. dr. Franc Janžekovič, generalni direktor, Direktorat za visoko šolstvo, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
9. Maja Mihelič Debeljak, direktorica Urada za razvoj in kakovost izobraževanja, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport,
10. mag. Dolores Kores, direktorica, Urad Republike Slovenije za mladino,
11. dr. Vinko Logaj, direktor, Zavod RS za šolstvo,
12. dr. Nataša Potočnik, direktorica, Andragoški center Slovenije,
13. mag. Janez Damjan, direktor, Center RS za poklicno izobraževanje,

14. dr. Gregor Majdič, rektor, Univerza v Ljubljani,
15. Egon Pipan, predsednik Skupnosti višjih strokovnih šol Slovenije,
16. Franc Pristovšek, direktor, Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad RS,
17. Maruša Goršak, Društvo za karierno orientacijo.

PRILOGE:

- Priloga 1: Sklep o imenovanju Strokovne skupine za vseživljenjsko karierno orientacijo št. 024-25/2021/2 z dne 16. 6. 2021
- Priloga 2: Etične smernice IAEVG (https://www.vkotocka.si/wp-content/uploads/2021/03/vko_eticne_brosura-web4.pdf); tiskana brošura